

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. A.**, zast. Mgr. Lucií Filípkovou, advokátkou, se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 10. 2007, č. j. 62 Az 68/2006 - 27 a o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobce Mgr. Lucii Filípkové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 5. 10. 2007, č. j. 62 Az 68/2006 - 27, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2006, č. j. OAM-1307/VL-20-18-2006 a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Na návrh stěžovatele krajský soud usnesením ze dne 21. 1. 2008, č. j. 62 Az 68/2006 - 48, ustanovil stěžovateli zástupkyni Mgr. Lucii Filípkovou, advokátku, kterou vyzval, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnila kasační stížnost o konkrétní skutková a právní tvrzení, v nichž spatřuje důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Ustanovená zástupkyně podáním ze dne 18. 2. 2008 kasační stížnost doplnila.

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost podané kasační stížnosti a shledal, že některé námitky stěžovatel poprvé uvádí až v kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 419/2004, www.nssoud.cz).

V kontextu citovaného judikátu považuje Nejvyšší správní soud za nepřipustnou námitku týkající se členství stěžovatele ve straně nazvané Republikánské hnutí Krym, resp. Regionální hnutí Krym. Stěžovatel tuto námitku neuplatnil v podané žalobě, ač tak učinit mohl. Uvedenou námitkou se proto Nejvyšší správní soud nemohl dále zabývat a nemohl z ní vycházet ani při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti. Tvrzení stěžovatele, o členství ve výše uvedené straně, nebylo předneseno ve správním řízení, ani před krajským soudem, proto představuje skutkové novum, ke kterému Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3)

Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Stěžovatel jako důvody přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že je třeba s ohledem na možný vyšší počet žadatelů o azyl z Ukrajiny, kteří se stejně jako stěžovatel hlásí k Republikánskému hnutí Krym vyřešit, zda účast či členství v tomto hnutí může stěžovateli přivodit odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu. Stěžovatel má tedy za to, že jeho kasační stížnost má význam i pro další obdobné případy a v tomto směru podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Jak však bylo uvedeno výše, ke stěžovatelem namítanému členství ve straně Republikánské hnutí Krym nemůže Nejvyšší správní soud přihlížet.

Stěžovatel v kasační stížnosti označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. a namítal, že shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu a v projednání věci u krajského soudu. Uvedl, že má reálnou obavu z opuštění České republiky a následného odjezdu na Ukrajinu, kde mu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Stěžovatel zmínil své členství ve straně Republikánské hnutí Krym a konstatoval, že žalovaný pochybil, když neúplně zjistil skutkový stav. Poukázal na § 3 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a konstatoval, že skutková podstata celé věci, tak jak ji zjistil

žalovaný je neúplná a závěr žalovaného uvedený v napadeném rozhodnutí nemá oporu ve spisovém materiálu. Podle stěžovatele došlo při zjišťování skutkové podstaty k porušení správního řádu takovým způsobem, že to mělo vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí a Krajský soud v Ostravě tak měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Stěžovatel požádal o ustanovení advokáta, o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 10. 2007, č. j. 62 Az 68/2006 – 27, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Obecné námitky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu, byly již předmětem množství rozhodnutí zdejšího soudu, namátkou lze uvést například rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61, kde vyslovil, *že za situace, kdy námitky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 - 103, www.nssoud.cz, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelkou předložených nebylo přihlédnuto a nebyly označeny žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty.* Námitku spočívající v obavách stěžovatele z pronásledování pro jeho členství v Republikánské straně, kterým stěžovatel v řízení před správním orgánem ani před krajským soudem nezmiňoval, takže nelze ohledně této kasační námitky vytýkat uvedeným orgánům jakékoliv pochybení ohledně nedostatečně provedeného dokazování.

Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nezjistil existenci žádného důvodu přijatelnosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku

krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, nejdéle po dobu 1 roku; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Odměna zástupkyni stěžovatele Mgr. Lucii Filípkové, advokátce, která mu byla k jeho žádosti ustanovena usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 1. 2008, č. j. 62 Az 68/2006 - 48, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení (do tohoto úkonu právní služby zdejší soud zahrnul rovněž studium spisu ze dne 12. 2. 2008) a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 2. 2008) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupkyni stěžovatele odměna ve výši 2 x 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. V podání ze dne 18. 3. 2008 ustanovená advokátka sdělila, že není plátcem daně z přidané hodnoty, ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 4800 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

K podání ustanovené advokátky ze dne 18. 3. 2007, v němž vypočetla svou odměnu za zastupování na 7200 Kč, Nejvyšší správní soud uvádí, že již ve svém rozsudku ze dne 13. 12. 2006, č. j. 1 Azs 47/2006 - 84 konstatoval, že studium spisu není samostatným úkonem, za nějž náleží odměna, s výjimkou uvedenou v § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu. Zástupkyně stěžovatelky požadovala přiznat odměnu za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení dne 6. 2. 2008, prostudování spisu na soudě dne 12. 2. 2008, doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 2. 2008). V projednávaném případě pak byl studiem spisu, které advokátka, provedla u krajského soudu dne 12. 2. 2008, naplněn právě úkon převzetí zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (takovým úkonem není pouhé převzetí obálky s usnesením ustanovujícím advokáta zástupcem nemajetného účastníka). Úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu [obdobně i úkon podle písm. a) téhož odstavce] v sobě totiž zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména pak takové činnosti jako úvodní pohovor se zastoupeným a seznámení se s případem, čítaje v to i studium relevantních podkladů, včetně těch, které jsou obsaženy v soudním spise. Jeho základní určující charakteristikou je účel (příprava zastoupení) a to, že se děje v úvodní fázi poskytování právní služby. Studium spisu na soudě je tak v posuzovaném případě nutno považovat za součást přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu